

11. Насупрот ларпурлартизму стоји _____ књижевност.
12. Шта је то „програмска песма“
_____
13. Који песници чине „златну петорку српског симболизма“?
_____, _____, _____,
_____ и _____.
14. Зачетником постмодернизма у свету сматра се _____.
15. Иво Андрић добио је Нобелову награду за књижевност _____ године. Говор који је том приликом одржао у Стокхолму познат је под називом _____.
16. „Сам себи није умео да објасни зашто књиге, нарочито стране књиге и у оволиком броју, изазивају у њему такву мржњу и толики гнев“. На који лик из „Проклете авлије“ се односи ова реченица
_____.
17. Наведите, правилним редоследом, фазе у развоју драмске радње: _____,
_____, _____, _____.
18. Шта је ретроспекција _____
19. Која се мотивација најчешће користи у романтичарским делима?
а) друштвена, спољашња
б) психолошка, унутрашња
в) судбина или случај
20. Шта обухвата радња породичног романа?
_____.
21. Која је стилска фигура употребљена у стиховима песме „Везе“, Шарла Бодлера: „Неки су мириси ко пџт дечја свежи,
Зелени ко поља, благи ко обое...“
То је _____.
22. У стиховима Лазе Костића:
„Нагрнуше просиоци: слава, пурпур, злато, свила,
све највећа госпоштина од Индуса па до Нила“
употребљена је стилска фигура _____

23. Први књижевни језик свих Словена био је:
 а) прасловенски   б) старословенски   в) рускословенски
24. Наведите четири дела која су објављена 1847.г. на народном језику и тиме обележила ту годину као годину Вукове победе:
 _____,
 _____,
25. Од кога је Вук Караџић преузео принцип „пиши као што говориш“? Од _____
26. За коју гласовну промену су следећи примери изузеци:
 Судство, председник, одштета _____
27. У реченици: „Видим млада човека“, придев стоји у:
 а) неодређеном виду   б) одређеном виду
28. Наведи компаративе следећих примера:
 мио _____   зао _____
 добар _____   висок _____
29. Која је ово врста зависних реченица: Кад би сви момци света били морнари, могли би од својих лађа саградити диван мост преко океана. _____
30. Ком функционалном стилу припада језик правних прописа, уредби и закона _____

II. ПИТАЊА ИЗ ИСТОРИЈЕ

1. Родови као облик друштвене заједнице карактеристични су за:
 а) палеолит   б) неолит   в) метално доба
2. Прва позната библиотека на свету припадала је асирском цару _____
3. Грци прелазе са родовског на класно друштво у:
 а) критско-микенском периоду   б) хомерском периоду
4. Град који је основао колонију, назива се _____
5. Која функција у Риму је могла трајати највише 6 месеци?
 Функција _____

6. Сви слободни становници у Римском царству добили су римско право грађанства _____ године.
7. Од краја V века у франачкој држави настају закони познати као _____.
8. Слободни средњевековни градови су се звали _____.
9. Сукоб око превласти папе и цара је окончан компромисним конкордатом у Вормсу _____ године.
10. Поседи у Византији, додељивани за војну службу, од XI века се зову _____.
11. Стефан Немања је понудио савез за рат против Византије цару који се звао _____.
12. Српски краљ који је нарушавао аутономност српске цркве био је _____.
13. Цар Душан је нудио папи да предводи крсташе против Турака, носећи титулу _____.
14. Иза обичајног права, тзв. вражде, заправо се крила _____.
15. Исте године када је била Маричка битка, умро је српски владар _____.
16. Човек који је покренуо реформацију у Европи био је _____ и то је учинио _____ г.
17. Закон да нико не може бити затворен и осуђен без писмено образложене наредбе и одређеног рока за суђење, у Енглеској, познат је као _____.
18. Наполеон је коначно поражен битком код _____ (место и година), а умро је на острву _____.
19. Холандија је прва земља на свету са државним уређењем у виду _____.

20. Током I српског устанка, Турска се два пута обавезала да Србији даје _____ амнестију и _____ унутрашњу самоуправу: _____ и _____ (којим мировним уговорима).
21. Србија добија право на организовање сопствених судова Хатишерифом из _____ године.
22. „Начертаније“ је програм који је дефинисао српску:
а) спољну политику _____ б) унутрашњу политику _____
23. Другу сеобу Срба из _____ г. предводио је патријарх _____ .
24. Добијање по 60 хектара земље за учешће у рату, важило је у:
а) шпанском грађанском рату _____
б) америчком грађанском рату _____
в) јапанском грађанском рату _____
25. Повлачење српске војске преко Албаније 1915/16 год. омогућила је Црна Гора победом у _____ битци
26. „Општи имовински законик“ у Црној Гори, написао је _____ (име) _____ године.
27. Инцидент на Чукур чесми 1862. г. приморао је Турску да касније напусти градове:
_____, _____,
_____, _____.
28. Драгутин Димитријевић је био одговоран за убиство краља _____ .
29. Због насиља, тј. атентата, ван закона је 1921. г. У Краљевини СХС стављена _____ (партија).
30. Навести имена српских владара чијој владавини је предходило Намесништво
1) _____,
2) _____,
3) _____ .

РЕШЕЊА ТЕСТА „А“
Српски језик

1. А) АХИЛЕЈ
2. А) приче о животима светаца и чудима...
3. РОПСТВО ЈАНКОВИЋ СТОЈАНА
4. Б)ФАУСТ
5. КАНЦОНИЈЕР
6. ПЕТАР II ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ; 1847. год.
7. БАРОКНА ЦРКВА У ВЕНЕЦИЈИ
8. А) РЕАЛИСТИЧКЕ СЕОСКЕ ПРИПОВЕТКЕ
9. МАЈКА
10. ТОЛСТОЈ И ГОГОЉ
11. ТЕНДЕНЦИОЗНА (УТИЛИТАРНА) КЊИЖЕВНОСТ
12. ПЕСМА-МАНИФЕСТ (песма у којој се износе програмска начела једног правца)
13. ДУЧИЋ, РАКИЋ, ШАНТИЋ, ПАНДУРОВИЋ И ДИС
14. ХОРХЕ ЛУИС БОРХЕС
15. 1961. О ПРИЧИ И ПРИЧАЊУ
16. ВАЛИЈА ИЗ СМИРНЕ
17. ЕКСПОЗИЦИЈА, ЗАПЛЕТ, КУЛМИНАЦИЈА, ПЕРИПЕТИЈА И РАСПЛЕТ
18. ВРАЋАЊЕ РАДЊЕ УНАЗАД (причање догађаја из прошлости)
19. В) СУДБИНА ИЛИ СЛУЧАЈ
20. УСПОН И ПАД ЈЕДНЕ ПОРОДИЦЕ
21. СИНЕСТЕЗИЈА
22. МЕТОНИМИЈА
23. Б СТАРОСЛОВЕНСКИ
24. „ПЕСМЕ“ – Б. РАДИЧЕВИЋ; „ГОРСКИ ВИЈЕНАЦ“ – ПЕТРА II ПЕТРОВИЋА ЊЕГОША; „РАТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И ПРАВОПИС“ – Љ. ДАНИЧИЋА И ВУКОВ ПРЕВОД НОВОГ ЗАВЕТА.
25. АДЕЛУНГА
26. ЈЕДНАЧЕЊЕ ПО ЗВУЧНОСТИ
27. А) НЕОДРЕЂЕНОМ ВИДУ
28. МИЛИЈИ, ГОРИ, БОЉИ, ВИШИ
29. ПОГОДБЕНА ИЛИ УСЛОВНА
30. АДМИНИСТРАТИВНИ СТИЛ

РЕШЕЊА ТЕСТА „А“
Историја

1. Б (НЕОЛИТ)
2. АСУРБАНИПАЛ-У
3. Б (ХОМЕРСКИ ПЕРИОД)
4. МЕТРОПОЛА
5. ДИКТАТОР
6. 212. године
7. ВАРВАРСКИ ЗАКОНИ „LEGES BARBARORUM“
8. КОМУНЕ
9. 1122 године
10. ПРОНИЈЕ
11. ФРИДРИХ I БАРБАРОСА
12. СТЕФАН РАДОСЛАВ
13. КАПЕТАН ХРИШЋАНСТВА
14. КРВНА ОСВЕТА
15. ЦАР СТЕФАН УРОШ IV
16. МАРТИН ЛУТЕР, 1517. ГОДИНЕ
17. НАВЕАС CORPUS
18. ВАТЕРЛОА, 1815. год., СВЕТА ЈЕЛЕНА
19. ПАРЛАМЕНТАРНЕ МОНАРХИЈЕ
20. ИЧКОВ МИР, БУКУРЕШКИ МИР
21. 1830. године
22. А (СПОЉНУ ПОЛИТИКУ)
23. 1739.г, АРСЕНИЈЕ IV ЈОВАНОВИЋ
24. Б (америчком грађ. рату)
25. МОЈКОВАЧКОЈ
26. ВАЛТАЗАР БОГИШИЋ, 1888.
27. БЕОГРАД, СМЕДЕРЕВО, КЛАДОВО, ШАБАЦ
28. АЛЕКСАНДРА ОБРЕНОВИЋА
29. КОМУНИСТИЧКА, тј. КПЈ
30. МИЛАН ОБРЕНОВИЋ; АЛЕКСАНДАР ОБРЕНОВИЋ, ПЕТАР II
КАРАЂОРЂЕВИЋ

ТЕСТ Б

I. ПИТАЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

1. Ахилеј, познати лик из Илијаде, по пореклу је:
  - а) бог
  - б) мајка му је богиња, а отац смртни човек
  - в) обичан човек(Заокружите тачан одговор)

2. Како се зове најстарији сачувани еп (који припада сумерско-вавилонској култури) _____ .

3. Који је народни певач испевао песму „Бановић Страхиња“ _____ .

4. Наведите три књиге које је написао Свети Сава:
_____
_____
_____ .

5. Мотив „мртве драге“ појављује се и у најчувенијој песми српског романтизма. То је песма _____ .

6. У „Горском вијенцу“ Његош описује три народа и три система вредности. Који су то народи:
_____, _____, _____ .

7. У „Ђачком растанку“ приказана је младост као животно доба:
  - а) које се мора жртвовати за слободу и част народа и породице
  - б) као безбрижно доба пуно лаке забаве и уживања
  - в) као доба дубоких љубави и велике патње због несналажења у друштву

8. Која је девојка, највећа љубав Лазе Костића, била инспирација за песму „Santa Maria della salute“ _____ .

9. Наведите два романа из српске књижевности чија је радња заснована на односу два брата и њихове писце
_____
_____ .

10. Највећи српски сатиричар епохе реализма, Радоје Домановић, радњу своје приче „Данга“ смешта:
 а) у далеку прошлост   б) у свет басне, међу животиње   в) у сан
11. Шта је декаденција?
 а) период успона једне породице
 б) првобитна акумулација капитала код породице која ће постати богата и срећна
 в) опадање животних моћи код припадника старих, некада богатих породица
12. Шта је калиграм _____
13. Наведи три представника српске постмодернистичке књижевности
 _____, _____, _____
14. Сцена одвођења деце из поробљених крајева, тзв. данак у крви:
 „Раде, сине, немој мајку заборавити...Илија! Илија! Илија! – викала је друга жена, тражећи очајно погледом познату драгу главу...“
 припада роману _____ .
15. Која два јунака повезује и приближава у „Проклетој авлији“, књига, као предмет, _____
16. Наведи три представника неосимболистичке поезије код Срба:
 _____, _____, _____
17. Које три врсте композиције романа постоје:
 _____, _____, _____
18. Шта је ретардација _____ .
19. По позитивизму Хиполита Тена, три су момента важна у формирању личности писца, а преко тога и дела која пише. То су:
 _____, _____, _____
20. Све стилске фигуре деле се у четири групе:
 _____, на нивоу гласова
 _____, на нивоу речи
 _____, на нивоу реченица
 _____, на нивоу текста
21. Која је стилска фигура употребљена у подвученом стиху, у опису св. Гаврила код Лорке _____
 „Пас танковит, груди снажне, од јабуке ноћи кожа,
живац сребра усијаног, низ улице иде мрачне.“

22. Коју је стилску фигуру је искористио Његош у стиховима:
 „Цар од царах мене је спремио да обилазим земљу свуголику,
 Да уредбу видим како стоји: да се вуци не преједу меса,
 да овчица која не занесе своје руно у грм покрај пута,
 да пострижем што је предугачко, да одлијем ђе је препунано...“
 То је _____
23. Вуков први „Рјечник“ је објављен _____ године.
24. Најстарије словенско писмо је _____ .
25. Заокружите слово испред правилних облика:
 номинатив једнине   генитив множине
 а) тужиоц   в) тужиоца
 б) тужилац   г) тужилаца
26. Заокружите изузетке гласовне промене губљења сугласника:
 а) безакоње   в) беживотан
 б) противвредност   г) протестни
27. Записах је облик:
 а) потенцијала   б) имперфекта   в) аориста
28. У примеру: „Дошао је иако је био болестан“, зависна реченица је по типу _____
29. У примеру: „Последњих дана сликар се преселио у Сарајево, јер је Омерпаша пренео своје седиште у тај град“ – подвучена зависна реченица је:
 а) узрочна   б) последична
30. Лаконизам значи:
 а) филозофски правац који изучава лакоћу живљења,
 б) склоност ка претераном узимању хране,
 в) краткоћу и збијеност исказаних мисли

II. ПИТАЊА ИЗ ИСТОРИЈЕ

1. Саргон I је ујединио Месопотамију и понео титулу _____ .
2. Први писани законик на свету је _____ .

3. Спарту оснива грчко племе _____, а Атињани припадају племену _____.
4. Заокружите слободне грађане у Спарти:
а) спартијати   б) перијеци   в) хелоти
5. Друга фаза борбе за једнакост плебејаца са патрицијима донела је _____.
6. Градови без самоуправе у римској држави су:
а) муниципије   б) префектуре
7. Закони издавани у време Карла Великог су се звали _____.
8. Земљиште под влашћу града се звало _____.
9. Документ којим се 1215. г. ограничавала краљевска власт у Енглеској, познат је под именом _____.
10. Највиша титула у Византији после царске је:
а) краљ   б) деспот   в) севастократор
11. Завађену браћу помирио је Сава, над моштима оца, у манастиру _____.
12. Правни документ „Номоканон“, користио се у држави Србији од када га је донео _____.
13. У доба краља Стефана Дечанског, Душан је носио титулу _____.
14. У време цара Душана преведен је византијски правни приручник Матије Властара под именом _____.
15. Главни град Србије у доба деспота Стефана Лазаревића је _____, а у доба деспота Ђурђа Бранковића је _____.
16. Изрека „*после нас и потољ*“ приписује се _____.
17. Идеја о „једнакости, братству, слободи“ прокламована је у Француској документом под именом _____.
18. Династија Романових почиње са _____ (име и година), а завршава са _____ (име и година).

19. Прве нововековне економске санкције увео је Наполеон држави _____, под именом _____.
20. Озбиљнију помоћ Русије Србима током I српског устанка, ометала је:
а) Хабзбуршка монархија   б) Француска
21. После II српског устанка највише административно и судско тело је _____.
22. Феудализам је укинут у Србији, а сељаци постали власници земље Хатишерифом из _____ год.
23. Акција у којој гине кнез Алекса Ненадовић позната је као _____.
24. Грађански рат у Шпанији је трајао од _____ до _____ год.
25. Од Мајског преврата, у Краљевини Србији, на снази је Устав из:
а) 1869. год.   б) 1888. год.   в) 1901. год.
26. Црна Гора је на педесетогодишњицу владавине књаза Николе Петровића постала краљевина и то је било _____ год.
27. Србија води наглашену аустрофилску политику тек након мира у _____ (град) _____ (год).
28. Ниш постаје интегрални део државе Србије одлуком конгреса у:
а) Лондону   б) Бечу   в) Берлину
29. У време краља Александра I Карађорђевића донета су два устава. Како се звао други и када је донет _____.
30. Доласком краља Петра I Карађорђевића на власт, суспендован је Устав из _____ г.

РЕШЕЊА ТЕСТА „Б“
Српски језик

1. Б) мајка богиња, а отац смртни човек
2. ЕП О ГИЛГАМЕШУ
3. СТАРАЦ МИЛИЈА
4. ХИЛАНДАРСКИ ТИПИК, СТУДЕНИЧКИ ТИПИК, НОМОКАНОН (КРМЧИЈА), КАРЕЈСКИ ТИПИК
5. SANTA MARIA DELLA SALUTE
6. МЛЕЧАНИ, ТУРЦИ И СРБИ-ЦРНОГОРЦИ
7. Б) КАО БЕЗБРИЖНО ДОБА...
8. ЛЕНКА ДУЊБЕРСКИ
9. „КОРЕНИ“ – Д. ЋОСИЋ, „СЕОБЕ“ – М. ЦРЊАНСКИ; „ДЕРВИШ И СМРТ“ – М. СЕЛИМОВИЋ
10. В) У САН
11. В) ОПАДАЊЕ ЖИВОТНИХ МОЋИ СТАРИХ БОГАТИХ ПОРОДИЦА
12. ПЕСМА ЧИЈИ СУ СТИХОВИ НАПИСАНИ У ОБЛИКУ ЦРТЕЖА
13. МИЛОРАД ПАВИЋ, ДАНИЛО КИШ, БОРИСЛАВ ПЕКИЋ
14. НА ДРИНИ ЋУПРИЈА
15. ФРА ПЕТРА И ЋАМИЛА
16. БРАНКО МИЉКОВИЋ, ВАСКО ПОПА, ИВАН В. ЛАЛИЋ (АЛЕК ВУКАДИНОВИЋ)
17. СТЕПЕНАСТА, ПАРАЛЕЛНА, ПРСТЕНАСТА (ЦИКЛИЧНА)
18. ЗАУСТАВЉАЊЕ РАДЊЕ
19. РАСА, СРЕДИНА И ИСТОРИЈСКИ МОМЕНАТ
20. ФИГУРЕ ДИКЦИЈЕ; ФИГУРЕ РЕЧИ (ТРОПИ), ФИГУРЕ КОНСТРУКЦИЈЕ И ФИГУРЕ МИСЛИ (ОВИМ РЕДОМ)
21. МЕТАФОРА
22. АЛЕГОРИЈА
23. 1818.
24. ГЛАГОЉИЦА
25. Б) ТУЖИЛАЦ   Г) ТУЖИЛАЦА
26. Б) ПРОТИВВРЕДНОСТ   Г) ПРОТЕСТНИ
27. В) АОРИСТА
28. ДОПУСНА
29. А) УЗРОЧНА
30. В) КРАТКОЋУ И ЗБИЈЕНОСТ ИСКАЗАНИХ МИСЛИ

РЕШЕЊА ТЕСТА „Б“
Историја

1. „ГОСПОДАР ЧЕТИРИ СТРАНЕ СВЕТА“
2. ХАМУРАБИЈЕВ ЗАКОНИК
3. ДОРЦИ; ЈОЊАНИ
4. А и Б (спартијати и персијанци)
5. ЗАКОН XII БРОНЗАНИХ ТАБЛИЦА
6. Б
7. КАПИТУЛАРИ
8. ДИСТРИКТ
9. ВЕЛИКА ПОВЕЉА СЛОБОДЕ „MAGNA CARTA LIBERTATUM“
10. Б (ДЕСПОТ)
11. СТУДЕНИЦА
12. СВЕТИ САВА
13. МЛАДИ КРАЉ
14. СИНТАГМА
15. БЕОГРАД; СМЕДЕРЕВО
16. ЛУЈУ XV
17. ДЕКЛАРАЦИЈА О ПРАВИМА ЧОВЕКА И ГРАЂАНА
18. МИХАИЛОМ, 1613.г; НИКОЛАЈОМ II, 1917.г.
19. ЕНГЛЕСКОЈ, КОНТИНЕНТАЛНА БЛОКАДА
20. Б (ФРАНЦУСКА)
21. НАРОДНА КАНЦЕЛАРИЈА
22. 1833. год.
23. СЕЧА КНЕЗОВА
24. 1936 до 1939. год.
25. Б (1888)
26. 1910. г.
27. САН СТЕФАНУ, 1878.г.
28. В (БЕРЛИНУ)
29. ОКТРОИСАНИ, 1931
30. 1901. г.